

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний Вищий Навчальний Заклад
ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ І ЛОГІСТИКИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи
з курсу „ДІЛОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ”
для студентів економічного факультету

Частина 1. ЗАВДАННЯ ДО КУРСОВИХ РОБІТ

Дніпро – 2017

Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу „Ділове адміністрування” для студентів економічного факультету. Ч. 1. Завдання до курсових робіт. / Укладач доц. Уфімцева О.Ю. Дніпро: ПДАБА, 2017. – 29 с.

Методичні вказівки розроблені з метою контролю знань студентів при вивченні дисципліни "Ділове адміністрування" та підвищення ефективності їх самостійної роботи. Методичні вказівки містять у собі завдання для курсових проектів, а також екзаменаційні питання з курсу та список рекомендованої літератури.

Укладач: О.Ю. Уфімцева, кандидат технічних наук, доцент кафедри менеджменту, управління проектами та логістики ПДАБА.

Відповідальний за випуск: Вечерок В.Т., д.т.н., проф., зав. кафедрою МУПЛ ПДАБА.

Рецензент: Младецький В.Р. д.т.н, професор кафедри МУПЛ ПДАБА

Затверджено на засіданні
кафедри МУПЛ
прот. № 3 від 25.11.2017 р.
Зав. кафедрою _____ Вечеров В.Т.

Затверджено на засіданні
Методичної ради ДВНЗ ПДАБА
Протокол № 3 (77) от 07.12.2011 г.

Вимоги до контрольної роботи з дисципліни «Ділове адміністрування»

Протягом семестру кожен студент виконує контрольну роботу. Контрольна робота виконується відповідно до навчального плану. На виконання контрольної роботи відведено 6 годин. Виконання контрольної роботи є обов'язковою умовою для допуску до заліку. Контрольна робота складається з теоретичного питання та практичної частини.

Структура контрольної роботи:

- титульний аркуш, відповідно до затвердженої форми;
- зміст у вигляді плану розкриття теми роботи;
- вступ, у якому розкривається **актуальність** представленої роботи, **мета** та основні задачі роботи;
- теоретичне завдання;
- практичне завдання;
- висновки за роботою, які містять короткий виклад основних положень по кожному розділі роботи.
- список використаних джерел, що повинен становити не менш ніж 5 найменувань.

Контрольна робота повинна мати обсяг 30-40 стор. Тексту (шрифт Times New Roman 14 пт., міжрядковий інтервал 1,5), нумерація сторінок обов'язкова.

Теоретичне завдання

№ варіанту теоретичного завдання відповідає номеру за списком студентів групи.

Теми теоретичного завдання

1. Ділове адміністрування: суть і методологія. Методи експертних оцінок в прийнятті управлінських рішень.
2. Делегування: поняття, сутності, мети, принципи. Повноваження і відповідальність як основа делегування.
3. Системна підхід до управління організацією. Організація як система управління.
4. Організація як об'єкт менеджменту: сутність, види, загальні характеристики
5. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Основні стадії і цикли діяльності організації.
6. Організаційні механізми управління.
7. Управлінські моделі управління організацією
8. Комунікації в менеджменті: сутність, цілі, функції, типи. Структура процесу комунікацій.
9. Мотивація в діловому адмініструванні. Теорії мотивації.
10. Стили і моделі керівництва в організації.
11. Управління ризиками організації. Сутність підприємницького ризику. Невизначеність. Класифікація ризиків в економіці
12. Концепція управління ризикозахищеністю підприємства

Практичне завдання контрольної роботи повинне містити деякі рішення з ділового адміністрування стосовно роботи існуючої організації/підприємства. Необхідні складові практичної частини роботи розглядаються на прикладі розробки заходів з удосконалення діяльності закладу освіти, та включають наступні питання:

1. *Найменування організації/підприємства.* Студенту необхідно вибрати об'єкт дослідження (фірму). Вказати назву організації та її місцезнаходження.

2. *Організаційно-правова форма підприємства.* Наводиться правова форма підприємства згідно статуту (ТОВ, ОАО, ПП).

3. *Місія фірми* — це генеральна ціль підприємства/організації, чітко визначена умова його існування.

4. *Цілі фірми* – це бажані результати, які повинні бути досягнуті в ході підприємницької діяльності. У фірми може існувати система пріоритетів між цілями. Звичайно на практиці виділяють три рівні пріоритетів цілей.

Місія та цілі реалізації заходів, їхня деталізація наводяться у вигляді "Дерева цілей" (рис. 1).

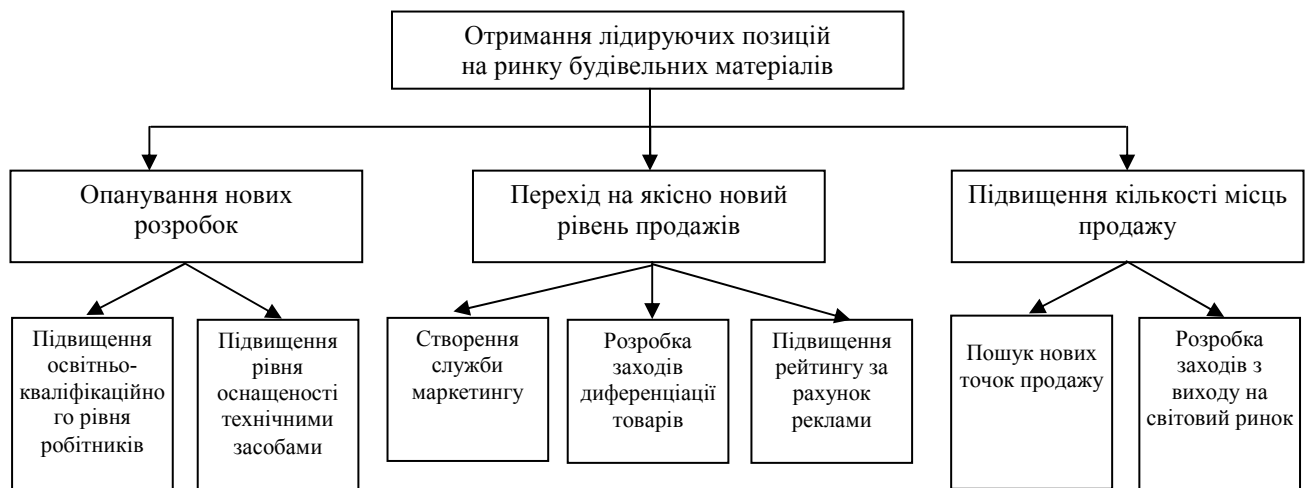


Рис. 1. "Дерево цілей" (приклад)

5. *"Дерево проблем"* фірми, де проблеми фірми класифікуються за їх належністю до функціональних сфер діяльності. Угорі міститься узагальнена вихідна проблема і далі, зверху вниз, проблеми-причини, а потім проблеми-наслідки (рис. 2)

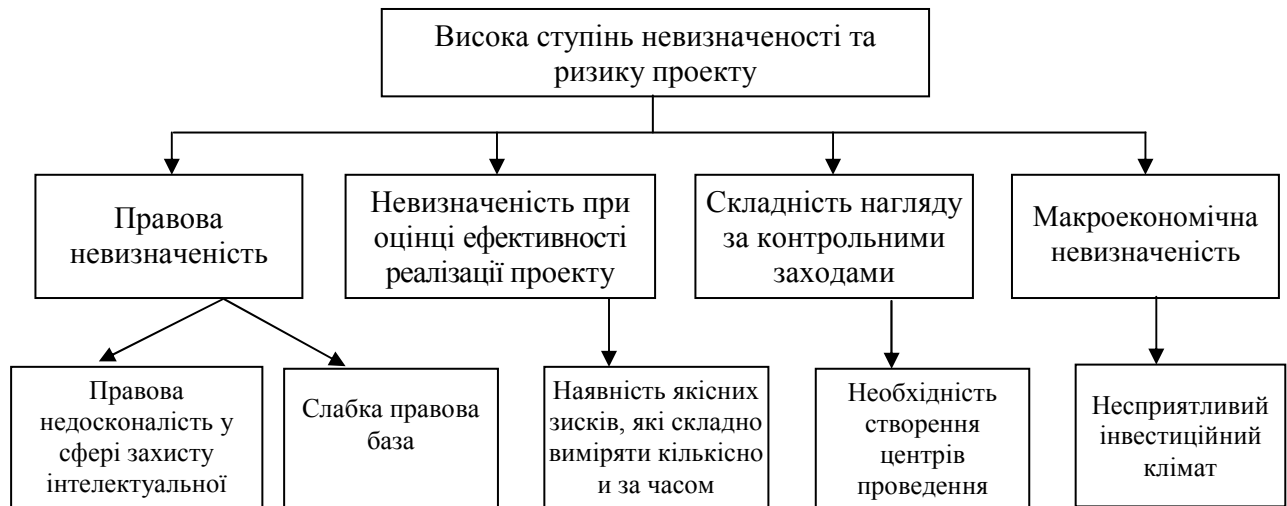


Рис. 2. "Дерево проблем" (приклад)

6. *Стейкхолдери фірми* (інвестор, замовник, покупець, постачальник ресурсів/матеріалів і т.д.) необхідно конкретизувати із назвою організацій/фірм. В разі необхідності, при нестачі реальних даних, студент може навести можливі/уявлені назви фірм-стейкхолдерів.

До первинних зацікавлених осіб слід відносити суб'єктів проекту (фізичних або юридичних осіб), які безпосередньо беруть участь у проекті та несуть відповідальність за його реалізацію. До вторинних зацікавлених осіб відносять суб'єктів, які не беруть безпосередньої участі у проекті, але їх діяльність суттєво впливає на його реалізацію. При цьому необхідно визначити ступень впливу стейкхолдерів, наприклад, за допомогою оцінки за п'ятибальною системою з врахуванням позитивного „+”, або негативного „-” впливу. Результати наводимо у вигляді таблиці (табл. 1).

Таблиця 1

Зацікавлені сторони проекту (приклад)

№	Зацікавлені особи	Цілі	Ступень впливу
1.	Замовник: ТОВ „Будкомплект”	Отримання лідируючих позицій на ринку будівельних матеріалів	+3
2.	Виконавець: НВО „Еврика”	Розробка проекту створення відділу логістики, формування іміджу компанії, розширення ринку послуг	+5
3.	Інвестор ПАТ Банк „Кредит Дніпро”	Максимізація прибутку	+1
4.	Відповідальний менеджер проекту	Досягнення цілей проекту, отримання досвіду та ділової репутації	+4
5.	Співробітники НВО „Еврика”	Можливість самореалізації, підвищення кваліфікації	+3

6.	Основний постачальник послуг: ТОВ „Фарлеп”	Отримання прибутку від реалізації послуг.	+1
7.	Конкуренти: НВО „Проект-Дніпро”	Розширення ринку послуг	-4

7. *Організаційна структура* проекту (OBS) розробляється для розуміння структурних елементів організації, діяльність яких спрямована на реалізацію стратегії розвитку компанії за допомогою досягнення цілей проекту/проектів. Студент повинен визначити тип організаційної структури управління (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, цільова/матрична), визначити організаційні підрозділи/відділи, сформулювати перелік їх функцій відносно проекту, визначити ієрархію підпорядкування цих відділів.

Проводиться оцінка типу організації (механістичний, органістичний) та стиль керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний) з обґрунтуванням відповіді.

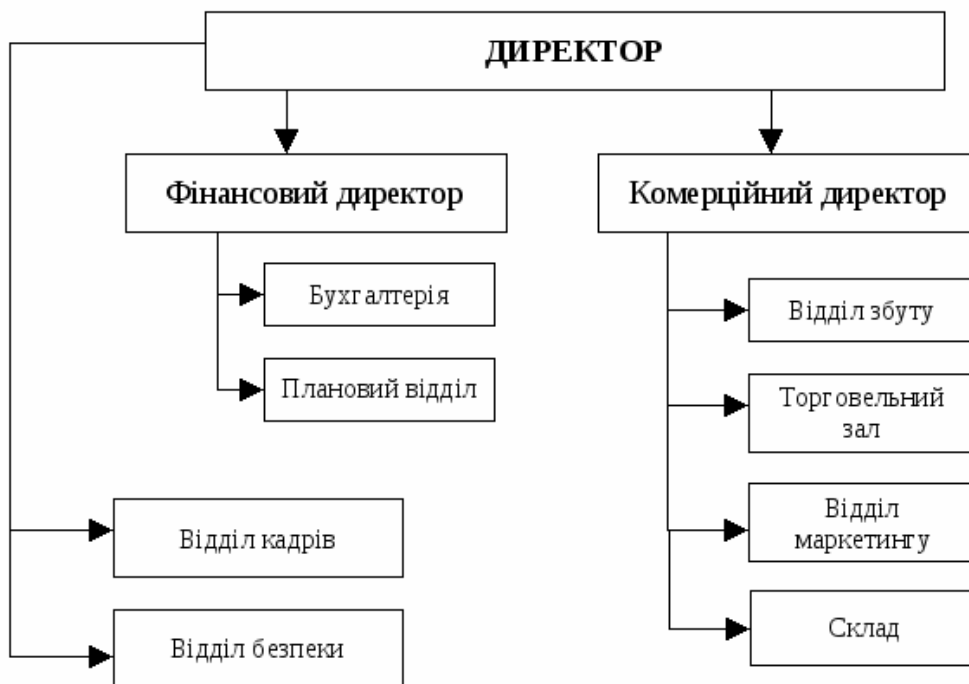


Рис. 3. Організаційна структура управління (приклад)

8. *Оцінка фінансово-господарської діяльності:*

- кількісна (NPV; IRR; ROI, рентабельність, строк окупності);
- якісна (перелік переваг конкурентних, соціальних, суспільних).

Розрахунок показників ефективності здійснюється за методикою, викладеною студентам при опануванні попередніх курсів. В результаті студент

повинен скласти таблицю, в якій буде наведено всі отримані дані фінансово-господарської діяльності фірми.

Аналіз внутрішнього середовища, в рамках курсової роботи, включає:

- аналіз продукції/послуг, що випускає фірма з відповідними даними річних обсягів по кожному виду продукції та їх графічний аналіз (рис. 4)

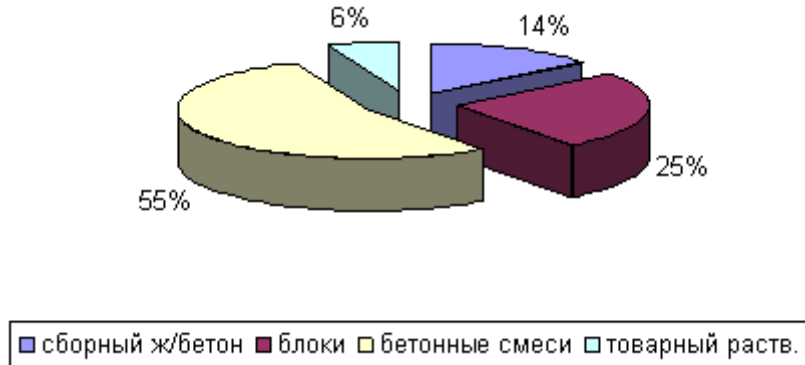


Рис. 4. Розподіл продукції фірми за обсягами (приклад)

- аналіз людського потенціалу фірми (склад персоналу, рівень освіти, стаж роботи) по підрозділах.

Аналіз зовнішнього середовища включає:

- визначення цільових ринків збуту продукції, основних клієнтів;
- аналіз конкурентного середовища підприємства (перелік існуючих аналогічних фірм), бажано з даними щодо розподілу ринку.

Якісна оцінка проводиться у вигляді SWOT-аналізу проекту, аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища проекту.

SWOT-аналіз може бути представлений у вигляді таблиці 2:

Таблиця 2

Вид подання даних SWOT-аналізу

	Внутрішнє середовище	Зовнішнє середовище
Позитивний вплив	Strengths (сильні сторони)	Opportunities (можливості)
Негативний вплив	Weaknesses (слабкі сторони)	Threats (загрози)

Перелік можливих складових SWOT-аналізу

Потенційні внутрішні сильні сторони	Потенційні внутрішні можливості фірми
<ul style="list-style-type: none"> - Повна компетентність в ключових питаннях - Адекватні фінансові ресурси - Хороше враження покупців про компанію - Визнаний лідер ринку - Добре вироблена функціональна стратегія - Економія на масштабах виробництва - Вміння уникнути (хоча б у деякій мірі) сильного натиску зі сторони конкурентів - Власна технологія - Більш низькі витрати - Кращі рекламні кампанії - Досвід в розробці нових товарів - Перевірений менеджмент - Великий досвід - Кращі можливості виробництва - Відмінні технологічні навички 	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність обслуговувати додаткові групи клієнтів чи вийти на нові ринки або нові сегменти ринку - Шляхи розширення асортименту продукції, для більшого задоволення потреб клієнтів - Здатність використовувати навички та технологічні ноу-хау у випуску нової продукції - Вертикальна інтеграція - Зниження торгових бар'єрів на привабливих іноземних ринках - Послаблення позицій фірм-конкурентів - Можливість швидкого розвитку у зв'язку з різким ростом попиту на тинку - Поява нових технологій - Інше
Потенційні внутрішні слабкі сторони	Потенційні зовнішні загрози
<ul style="list-style-type: none"> - немає чіткого стратегічного напрямку розвитку - застаріле обладнання - низька прибутковість через недостатність управлінського таланту та вміння - відсутність певних навичок та здібностей у ключових галузях діяльності - стратегія компанії погано себе зарекомендувала - внутрішні виробничі проблеми - відставання в галузі досліджень та розробок - надто вузький асортимент продукції - недостатній імідж на ринку - погана збутова сітка - інше - незадовільна організація маркетингової діяльності - нестача грошей для фінансування необхідних змін в стратегії - собівартість кожного виробу вища, ніж у конкурентів - інше 	<ul style="list-style-type: none"> - вихід на ринок іноземних конкурентів з нижчим рівнем витрат - ріст продаж продуктів-субститутів - повільне зростання ринку - несприятлива зміна курсів іноземних валют чи торгової політики іноземних урядів - дороговартісні законодавчі вимоги - висока залежність від зниження попиту та етапу життєвого циклу розвитку бізнесу - зростаюча вимогливість покупців та постачальників - зміна потреб та смаків покупців - несприятливі демографічні зміни - інше

9. Система моніторингу та контролю на фірмі. У роботі необхідно привести перелік процесів та загальну схему моніторингу та контролю (рис. 5).

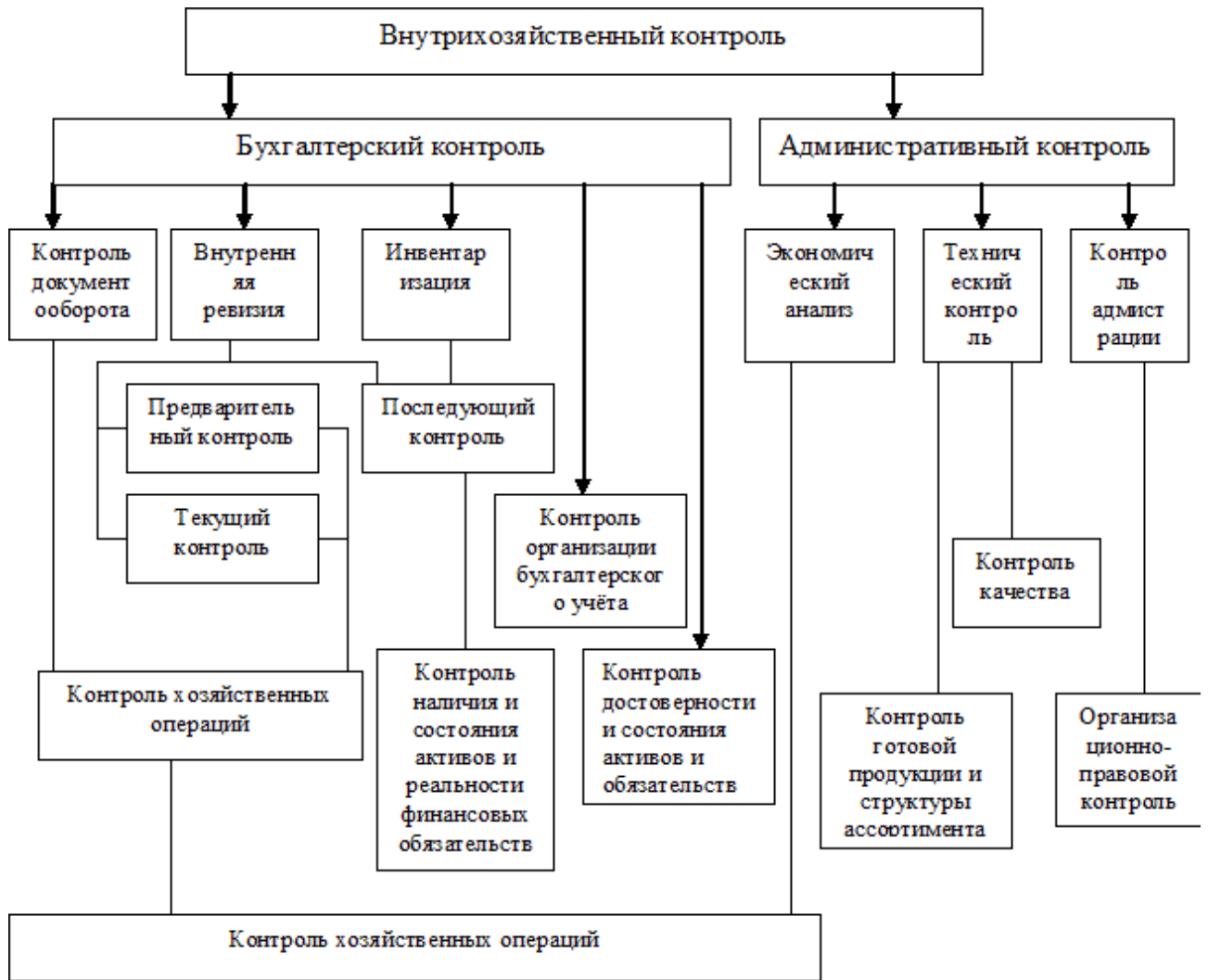


Рис. 5. Система моніторингу та контролю фірми (приклад)

На перекінці практичної частини необхідно навести основні адміністративні заходи щодо покращення ефективності роботи фірми.

Перелік питань з дисципліни "Ділове адміністрування"

Тема 1. Системна підхід до управління організацією

- 1.1 Сутність і класифікація організацій
- 1.2 Організація як система
- 1.3 Внутрішні і зовнішні складові середовища організації
- 1.4 Склад і зміст системи управління
- 1.5 Закони організації

Тема 2. Організаційний механізм управління організацією

- 2.1 Типологія організаційних структур управління
- 2.2 Суть механізму управління
- 2.3 Поняття організаційного механізму
- 2.4 Адміністративний механізм
- 2.5 Поняття і суть організаційно-адміністративних методів державного управління
- 2.6 Класифікація організаційно-адміністративних методів управління

Тема 3. Управлінські моделі менеджменту організацій

- 3.1 Концепції управління працею робітників Ф. У. Тейлора
- 3.2 Модель організаційної взаємодії А. Файоля
- 3.3 Філософія управління процесами Демінга
- 3.4 Модель організації "алмаз" Г. Лівітта

Тема 4. Керівництво в організації

- 4.1 Види та стилі керівництва
- 4.2 Чотири системи стилів лідерства Лайкерта
- 4.3 Ситуаційна модель керівництва Фідлера
- 4.4 Підхід „шлях - ціль” Мітчела та Хауса
- 4.5 Теорія життєвого циклу Хорсі та Бланшара

Тема 5. Управління ризиками організації

- 5.1 Сутність підприємницького ризику. Невизначеність
- 5.2 Класифікація ризиків в економіці
- 5.3 Аналіз ризику. Концепція управління ризикозахищеністю підприємства

Тема 6. Управління результативністю менеджменту організації

- 6.1 Результативність як об'єкт управління
- 6.2 Управління за результатами: фінський досвід
- 6.3 Підходи до оцінювання ефективності менеджменту

Тема 7. Теоретичні основи корпоративного управління

- 7.1 Визначення та зміст поняття „корпоративне управління”.
- 7.2 Вплив зовнішнього середовища на функціонування корпорацій
- 7.3 Моделі корпоративного управління

Тема 8. Зовнішня сфера корпоративного управління

- 8.1 Державне регулювання корпоративного сектору
- 8.2 Роль депозитарної системи в корпоративному регулюванні
- 8.3 Управління рухом акцій на первинних і вторинних ринках
- 8.4 Фінансові посередники в системі корпоративного управління

Тема 9. Тактичне і стратегічне управління корпораціями

9.1 Зміст стратегії корпорації

9.2. Стратегічні управлінські рішення, тактичні управлінські рішення, оперативні управлінські рішення

Тема 10. Управління корпоративними витратами

10.1 Суть та актуальність управління витратами

10.2 Причини відсутності системи управління витратами

10.3 Роль і значення управління витратами в умовах ринкової економіки.

Тема 11. Управління змінами в організації

11.1 Поняття і зміст організаційних змін, сфери впровадження змін

11.2 Роль консультування і тренінгів в проведенні змін в організації.

11.3 Визначення ефективності організаційних змін

11.4 Зміни корпоративної культури

Тема 12. Управління часом виконання проекту

12.1 Обґрунтування проекту

12.2 Визначення операцій проекту

12.3 Визначення взаємозв'язків операцій

12.4 Оцінка тривалості операцій

12.4 Складання розкладу виконання проекту

12.6 Аналіз строків

Тема 13. Контроль виконання проекту

13.1 Модель планування і контролю проекту

13.2 Методи аналізу виконання проекту

13.3 Прогнозування остаточних витрат

13.4 Звітування і контроль за змінами

Тема 14. Управління якістю проекту

14.1 Поняття якості в контексті проектного менеджменту

14.2 Система управління якістю проекту

14.3 Витрати на забезпечення якості проекту

14.4 Значення управління якістю в системі загального менеджменту

14.5 Менеджмент якості: сутність і основні принципи

Тема 15. Системи управління якістю

15.1 Історичний розвиток управління якістю

15.2 Процесний підхід як основа підвищення ефективності функціонування організації

15.3 Впровадження міжнародних стандартів ISO серії 9000 в Україні...

15.4 Впровадження систем управління якістю в органах виконавчої влади

Тема 16. Статистичні методи контролю якості

16.1 Статистичні методи контролю якості

16.2 Контрольні карти. Контроль за альтернативною ознакою

16.3 Статистичний приймальний контроль по альтернативній ознаці

16.4 Статистичний приймальний контроль за кількісною ознакою

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: курс лекций / Г.В. Атаманчук. – 2-е изд. дополн. – М.: Омега-Л, 2004. – 584 с.
2. Віноградська О. М. Тексти лекцій з курсу «Ділове адміністрування» / О. М. Віноградська; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2013. – 150 с.
3. Державне управління та державна служба: словник-довідник / О.Ю. Оболенський. – К.: КНЕУ, 2005. – 208 с.
4. Иванов А.В., Шимутин Е.Н. Деловое администрирование: Учебное пособие. – М.: АПКИППРО, 2009. – 86 с.
5. Мельник А.Ф. Державне управління: підручник / АФ. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна; за ред. А.Ф. Мельник. – К.: Знання, 2009. – 582 с.
6. Новіков Б.В., Сініок Г.Ф., Круш П.В. Основи адміністративного менеджменту: Навч. посіб. – К. Центр навч. літ., 2004. – 560 с.
7. Чиркин В.Е. Публичное управление: учебник / В.Е. Чиркин. – М.: Юристъ, 2004. – 475 с.

Додаткові джерела

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ

8. Лепейко Т.І. Реінжиніринг бізнес-процесів: навч.-практ. посібник у схемах і таблицях / Т.І. Лепейко, А.В. Котлик. – Х., 2009. – 79 с.
9. Мошек Г.Є. Менеджмент підприємства: підручник / Г.Є. Мошек. –К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 371 с.
10. Осовська Г.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – К.: Кондор, 2009. – 860 с.

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

11. Козаченко А.В. Корпоративное управление: учебник для вузов / А.В.Козаченко, А.Е.Воронкова. – К.: Либра, 2004. – 368 с.
12. Задихайло Д.В. Корпоративне управління : навч. посіб / Д.В.Задихайло, О.Р.Кібенко, Г.В. Назарова. – Харків: Еспада, 2003. – 688 с.
13. Козаченко А.В. Корпоративное управление: учебник для вузов / А.В.Козаченко,
14. Корпоративне управління: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, Л.І. Чернобай, А.О. Босак, О.С. Скибінський, М.В. Колісник, З.П. Гаталяк, О.В. Мукан. – Л.: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. – 172 с.
15. Небова М.І. Теорія корпоративного управління: вузлові питання: навч. посіб. / М.І. Небова. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 295 с.
16. Основы корпоративного управления : учеб. пособие / В.И. Россинский. – Ростов н/Д: Феникс; Новосибирск: Сибирские соглашения, 2006. – 252 с.

УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ

17. Виханский О.С. Менеджмент / О.С. Виханский, А.И. Наумов. – 3-е изд. – М.: Гардарика, 2010. – 320 с.
18. Майк Грин. Управление изменениями : пер. с англ. / Майк Грин.-СПб.: ДК, 2007. – 360 с.
19. Харрингтон Д. Оптимизация бизнес-процессов. Документированный анализ, управление, оптимизация / Д. Харрингтон, К.Эслис, Х.Нимвеген. – СПб., 2002. – 320 с.

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

20. Балашов, А. И. Управление проектами : учебник и практикум для академического бакалавриата / А. И. Балашов, Е. М. Рогова, М. В. Тихонова, Е. А. Ткаченко ; под общ. ред. Е. М. Роговой. — М. : Юрайт, 2015. — 383 с. — Серия : Бакалавр. Академический курс.
21. Бушуев С.Д. Управление проектами: Основы профессиональных знаний и система оценки компетентности проектных менеджеров (National Competence Baseline, NCB UA Version 3.1) / С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева. - К.: ІРІДУМ, 2010. - 208 с.
22. Мазур И. И., Шапиро В. Д. Управление проектами : учеб. пособие для студентов, обучающихся по специальности «Менеджмент организации» / И. И. Мазур [и др.] ; под общ. ред. И. И. Мазира В. Д. Шапиро. — 6-е изд., стер. — М. : Издательство «Омега_Л», 2010. — 960 с.
23. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навч. пос. / Г.М.Тарасюк. – К.: Каравела, 2004. – 344 с.
24. Фесенко Т.Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: авч. посібник / Т. Г. Фесенко. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 181 с.

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

25. Всеобщее управление качеством: Учебник для вузов / О. П. Глудкин, Н. М. Горбунов, А. И. Гуров, Ю. В. Зорин. Под ред. О. П. Глудкина. – М.: Горячая линия – Телеком, 2001. – 600 с.
26. Грищенко Ф. Управління якістю та забезпечення якості: оновлені стандарти серії ISO 9000 /Ф. Грищенко // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2001. – №4. – С.44-46.
27. Международный Стандарт по Управлению Проектами ISO 21500:2012 // <http://www.studfiles.ru/preview/5837306/>
28. Огвоздин В.Ю. Управление качеством / В.Ю. Огвоздин. – М.: Дело и сервис, 2002. – 160 с.
29. Стандарти ISO 9000 у запитаннях та відповідях // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2001. – №4. – С. 39-43.
30. Шаповал М.І. Менеджмент якості: підручник / М.І.Шаповал. – 3-тє вид. – К.: Знання, КОО, 2007. – 471 с.